

Klimaatakkoord

Ledenbijeenkomst 17/9 2018

Programma

- 13.30-13.45 uur: Welkom & vervolgproces Klimaatakkoord
- 13.45-14.30 uur: Deelsessies sectortafels: Elektriciteit; **Gebouwde Omgeving (beneden)**; Mobiliteit
- 14.30-14.45 uur: Pauze
- 14.45-15.30 uur: Deelsessies per doorsnijdend thema: **Ruimte (zaal 1)**; Instrumentarium; Systemintegratie
- 15.30-15.45 uur: Plenaire wrap-up
- Vanaf 15.45 uur: Borrel

Tafel Gebouwde Omgeving

Doelen

3,4 Mt

vermindering CO₂-uitstoot in 2030

2 miljoen woningen
aardgasvrij

Overige
woningen minder
aardgasverbruik

Maatregelen

Door opschaling wordt
duurzame warmte een kwart
tot de helft goedkoper

Kwaliteit: Efficiënter, stiller,
compacter, slimmer

Belasting op aardgas wordt
hoger; op stroom lager.
Verduurzamen gaat hierdoor
lonen

€20.000 meer
investeringsruimte,
woonlastenneutraal, dankzij
lening op huis ipv eigenaar

Verder uit te werken

1. Wijkaanpak/RES
2. Leidraad/Expertise Centrum Warmte
3. Startmotor
4. Normering Ubouw
- 5. Woningen (normering)**
6. Financiering particuliere woning eigenaren
- 7. Arrangementen isolatie en warmte**
8. Nieuwe marktmodel warmte
9. Vraag en aanbod warmte

Algemeen

Bottom-line bestaat uit:

1. Ruime voldoende als rapportcijfer PBL
2. Akkoord leidt tot: Structurele en groeiende vraag ri markt; capaciteitsopbouw en innovatie

Focus op concrete afspraken en instrumentering:

Wat per werkopdracht opleveren?

Woningen

Essentiële bouwstenen?

- Redelijke norm
- Geen frustratie wijkaanpak
- Voldoende implementatieregime (financieel haalbaar en zet zoden aan de dijk)
- ...?

Arrangementen

- Aanpak bedenken en beschrijven.
Commitment vanuit sector over kostenreductiepad.
- Voldoende financiële ruimte bij bewoners
- *Hoe verder organiseren?*

Tafel Elektriciteit

Doelen

20,2 Mt

vermindering CO₂-uitstoot in 2030

Driekwart elektriciteit
duurzaam

Maatregelen

7 x keer zoveel wind- en zonne-energie
als nu

Stroom uit zon en wind wordt 40%
of meer goedkoper met de juiste
voorwaarden

700 windturbines op zee, 500 op land, 75
miljoen zonnepanelen erbij

Gemeenten bepalen samen met burgers
de regionale energiestrategieën (RES)

Groeiend gebruik van schone elektriciteit
door industrie, gebouwen en mobiliteit

Alle gebruikers van elektriciteit betalen
mee aan de aanleg van nieuwe netten op
zee

Verder uit te werken

1. Volume & elektrificatie
2. Stimuleringsmaatregelen
3. Randvoorwaarden kostenreductie

En:

- **RES, ruimte, participatie**
- Net, systeem
- Salderen, PCR

Deelsessie Ruimte

Focus op instrumentatie en concrete afspraken.

1. Appreciatie van wat tot nu toe?
2. Hoe vooruit?

Tot nu toe

- RES vs GO vs E. (o.a. timing, belang)
- Biedt huidige tekst voldoende gezamenlijk vertrekpunt?
- Doorlooptijd RES/ Owet
- ...?

Hoe vooruit

- Inhoudsopgave RES;
- Welke acties? (incl planning)
- Invulling escalatiemechanisme (governance)
- What if.... Meer E?
- ...?